

## Od Redakcji

Przygotowany piąty numer „Przeglądu Narodowościowego – Review of Nationalities” poświęcony został badaniom nad współczesną Hiszpanią. Problematyka poszczególnych artykułów stanowi przekrój zagadnień społecznych, jakie z perspektywy polskich badań humanistycznych oraz społecznych wydają się kluczowe dla zrozumienia specyfiki państwa, często porównywanego z Polską z racji wielkości oraz potencjału demograficznego.

Hiszpańskie zmagania z własną historią, a także zmiana ustroju po okresie dyktatury Caudillo Franco, wywarły piętno nie tylko na politykach hiszpańskich, ale również zdominowały współczesny dyskurs polityczny. Zagadnienia te zostały na nowo zinterpretowane w tekstach Eduarda Tarnawskiego – *Purpurowa rewolucja. Hiszpania 2014-2015* oraz Wojciecha Opióły – *Współczesna hiszpańska polityka pamięci (1999-2014)*. Warto zauważyć, że tekst Eduarda Tarnawskiego ma charakter paralelny, wskazując na istotę purpurowej rewolucji w Hiszpanii, i prowadzi bezpośrednio do kolejnego zagadnienia, jakim są polityczne konsekwencje kryzysu ekonomicznego (Małgorzata Myśliwiec – *Wpływ czynników gospodarczych na działanie systemu politycznego współczesnej Hiszpanii*), przede wszystkim po przewartościowaniach politycznych rządu José Zapatero (Daria Podedworna – „[...] najlepszy były premier” – *wizerunek i działalność José Zapatero po zakończeniu sprawowania funkcji premiera Hiszpanii*) w postaci formułowania się nowych ruchów politycznych (Agnieszka Kasińska-Metryka – *Nowe siły hiszpańskiej lewicy – od ideologii do populizmu*), na bazie politycznej kontestacji (Weronika Górnicka – *Kreowanie pozornej bipolarności jako elementarny komponent działalności Podemos*).

Kolejna grupa artykułów dotyczy podstaw ustrojowych Hiszpanii (Katarzyna Włazłak – *Prawne aspekty autonomii regionalnej w Hiszpanii*) jako bytu politycznego oddziałującego na perspektywy innych, podobnych państw (Jan Iwanek – *Hiszpańska autonomia terytorialna w perspektywie Polski*). Założeń ustroju Królestwa Hiszpanii nie można rozpatrywać z pominięciem istoty dążeń niepodległościowych oraz autonomicznych poszczególnych regionów, zarówno w warstwie czynnej polityki, jak i swoistości oraz deklaratywnej odrębności (Katarzyna Mirgos – *Euskal Herria Nora*

*Zoaz? Kraj Basków wczoraj, dziś i jutro; Wioletta Husar – „Som la gent blaugrana” – FC Barcelona jako etnomarka Katalonii).*

Przedstawiony obraz Hiszpanii jako kraju o licznych różnicach wewnętrznych byłby niepełny, jeśli nie uwzględnilibyśmy roli wspólnot o charakterze religijnym, których aktywność religijna ma immanentne cechy polityczne (Martyna Masłowska – *Poskramiać czy oswajać? Problem islamizacji Europy na przykładzie Hiszpanii*; Stefan Dudra – *Prawosławne jurysdykcje kościelne we współczesnej Hiszpanii*; Stanisław Kosmyńka, *Wyzwania dla bezpieczeństwa Hiszpanii ze strony dżihadyzmu w kontekście oddziaływania Państwa Islamskiego* .

Wspomniane artykuły w niezamierzony sposób stworzyły ujednolicony obraz Hiszpanii z perspektywy polskich badaczy, w dużym stopniu odnosząc się do najważniejszych ich zdaniem zagadnień. Stanowi to bez wątpienia świadectwo, że wielość spojrzeń na tak interesujące zjawisko, jakim jest współczesna kondycja polityczna Hiszpanii, sumuje się w spójną koncepcję poznawczą. Idea, jaką było skompletowanie rozproszonych badań prowadzonych przez polskich badaczy, uzmysłowiła nam, że studia nad Europą nie kończą się w Polsce na instytucjonalnych wyznacznikach integracji europejskiej.

W dziale „Studia i materiały” prezentujemy tekst o stosunkach polsko-ukraińskich w prozie kresowej (Renata Pomarańska), a także niezwykle interesującą rozmowę z członkiem Rady Programowej naszego czasopisma – Panem Omarem Sheikmousem, przeprowadzoną w Sztokholmie przez dra Khoushnawa Tillo, w której m.in. odtajnia on kulisy działań Kurdów w Iraku i Iranie w czasie wojny pomiędzy tymi państwami w latach 1980-1988.

Tradycyjnie zamieszczamy materiały przygotowywane w ramach prac Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych, proponujemy także sprawozdania i recenzje z tematyki narodowościowej. Zachęcamy do składania propozycji publikacji.

## From the Editor

The fifth issue of “Przegląd Narodowościowy – Review of Nationalities” was devoted to the study of contemporary Spain. The issue of individual articles is a cross-section of social issues, which, from the perspective of Polish humanities and social studies, seem to be crucial for understanding the specifics of the state, often compared to Poland due to the size and demographic potential.

Spanish struggle with their own history, as well as the regime change after a period of Caudillo Franco’s dictatorship, had a mark not only on the Spanish politicians, but they also dominated the contemporary political discourse. These issues have been reinterpreted in the texts by Edward Tarnawski – *The Purple Revolution. Spain 2014-2015* and Wojciech Opiola – *Contemporary Spanish politics of memory (1999-2014)*. It is worth noting that the text by Edward Tarnawski has a parallel character, pointing to the essence of the purple revolution in Spain, and leads directly to the next issue, which are the political consequences of the crisis economic (Małgorzata Myśliwiec – *The impact of economic factors on the political system of modern Spain*), primarily political revaluations of José Zapatero’s government (Daria Podedworna – “[...] was the best former prime minister“ – *the image and activities of José Zapatero after the former Prime Minister of Spain*), in the form of formulation of new political movements (Agnieszka Kasińska-Metryka – *New forces of the Spanish left - from the ideology to populism*), on the basis of political contestation (Weronika Górnicka – *Creating apparent bipolarity as an elementary component of activity of Podemos*).

Another group of articles concerns the political basis of Spain (Katarzyna Właźlak – *Legal aspects of regional autonomy in Spain*) as political entity acting on the perspectives of other, similar countries (Jan Iwanek – *Spanish territorial autonomy in the perspective of Poland*). The founding of political system of the Kingdom of Spain can not be considered outside the essence of aspirations for independence and autonomy of individual regions, both in the active politics, and specificity and declarative autonomy (Katarzyna Migros Euskal – *Herria Nora Zoraz? Basque Country yesterday, today and tomorrow*; Wioletta Husar – *“Som la gent blaugrana” – FC Barcelona as ethno brand of Catalonia*).

The presented image of Spain as a country with many internal differences would be incomplete if you did not take into consideration the role of religious communities, where religious activity has immanent political features (Martyna Masłowska – *Tame or domesticate? The problem of islamization of Europe on the example of Spain*; Stefan Dudra – *The Orthodox church jurisdictions in contemporary Spain*; Stanisław Kosmyńska – *Challenges for Spain from the jihadi terrorism. The impact of the Islamic State*). These articles unintentionally created a unified image of Spain from the perspective of Polish researchers, largely referring to, in their opinion, the most important issues. This is without a doubt the testimony that the multitude of views at such an interesting phenomenon, which is the contemporary political condition of Spain, creates a coherent cognitive concept. The idea, which was the completion of distributed research conducted by Polish researchers, made us aware that the study of Europe in Poland does not focus only on institutional determinants of European integration.

In the section “Studies and Materials” we present the text of the Polish-Ukrainian relations in the Borderlands prose (Renata Pomarańska), as well as a very interesting conversation with a member of the Program Board of our magazine – Omar Sheikmous, carried out in Stockholm by Dr. Khoushnawa Tillo, in which, among others, he reveals the behind-the-scenes actions of the Kurds in Iraq and Iran during the war between the two countries in the years 1980-1988.

Traditionally, we present the materials developed within the work of the Joint Commission of Government and National and Ethnic Minorities. We also offer reports and reviews to subject of nationalities. We encourage you to submit proposals of publications.